

Dosarul nr. 1a-1511/23

Nr Generat de PIGD - 1-23087405-02-1a-28082023

Judecătoria Căușeni (sediul Central)

Judecător: Ana Costiuc

D E C I Z I E
În numele Legii

11 decembrie 2025

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componență sa:

Președintele ședinței, judecător:

Marcel Juganari

Judecători:

Adrian Cerbu și Marcel Popescu

Grefier:

Doina Rusu

Cu participarea:

Procurorului:

Djulieta Devder,

Avocatului Alexandru Enachi, în interesele inculpatului Iurco Vasile;

A examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de acuzatorul de stat Alexandru Covalenco și apelul declarat de apărătorul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 adoptată în cauza penală de învinuire a lui **Iurco Vasile ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță: 19.06.2023-25.07.2023;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău/Centru: 28.08.2023-11.12.2025;

Procedura citării a fost legal executată.

Asupra apelurilor declarate de acuzatorul de stat Alexandru Covalenco și de apărătorul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023, inculpatul **Iurco Vasile ******* (IDNP *****, născut la *****, domiciliat r. *****, s. *****, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, studii medii incomplete, concubinaj, șase

*copii minori la întreținere, nesupus militar, angajat în câmpul muncii la Primăria sat. *****, anterior condamnat) a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) din Codul penal și în baza acestei legi, i-a fost stabilită o pedeapsă penală sub formă de închisoare pentru un termen de 5 (cinci) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.*

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, stabilită lui Iurco Vasile Petru pe un termen de probă de 5 (cinci) ani, dacă în termenul de probă pe care l-a fixat instanța condamnatului, acesta nu va săvârși o nouă infracțiune și, la caz, a termenului de probă, va îndreptăgi increderea ce i s-a acordat, cu obligarea acestuia de a nu schimba domiciliul fără consimțământul organului care se ocupă de executarea sentinței.

S-a dispus calcularea termenului executării pedepsei din data pronunțării sentinței, adică– 25 iulie 2023, cu includerea perioadei aflării în stare de reținere și arest începând cu 30 mai 2023, ora 21:20.

Măsura preventivă - arestul la domiciliu, aplică în privința lui Iurco Vasile Petru a fost menținută, până la intrarea sentinței în vigoare, apoi se revocă.

Controlul asupra comportării și executării de către Iurco Vasile Petru a pedepsei stabilite prin prezenta sentință, a fost pus în obligația organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

În temeiul art. 67 alin. (2²) din Codul penal, Iurco Vasile Petru va semna un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 (cinci) zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoarești, la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliu.

S-a încasat de la Iurco Vasile, IDNP ***** în beneficiul statului cheltuieli de judecată în valoare de 448 Lei moldovenești.

*2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, la 30 mai 2023, aproximativ la ora 21:20, Vasile Iurco, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în stradă, în fața domiciliului din s. *****, r.*****, dânduși seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și, dorind în mod conștient survenirea acestora, urmărind scopul sistării activității de serviciu a angajaților poliției din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, i-a numit cu cuvinte necenzurate pe subofițerii Dumitru Nigai și Mihail Ciobanu, care se aflau în exercițiul funcției.*

În timp ce Dumitru Nigai își exercita obligațiile de serviciu de prevenire și curmare a săvârșirii unei infracțiuni, venit la fața locului, în baza solicitării efectuate la Serviciul Național Unic pentru apelurile de urgență 112, pentru a documenta cazul privind acțiunile ilegale a numitului Vasile Iurco, în timp ce ultimul era urcat în mașina de serviciu, pentru a fi escortat la Inspectoratul de Poliție Ștefan-Vodă, pentru documentarea cazului, i-a aplicat numitului Dumitru Nigai o lovitură cu pumnul în regiunea ochiului stâng, cauzându-i echimoză.

Totodată, în timpul opunerii rezistenței, i-a lovit mâna dreaptă a numitului Dumitru Nigai de bara de protecție a mijlocului de transport, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202330P0095 din 31.05.2023, tumefierea și edem posttraumatic a

țesuturilor moi, mâna dreaptă, fractura închisă a bazei osului 5 metacarpian, mâna dreaptă, ce au fost cauzate prin mecanism de lovire a unui corp dur, contondent și condiționează o deregлare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, **Iurco Vasile ******* a comis infracțiunea prevăzută de art.349 alin. (2) lit. a) din Codul penal, conform semnelor calificative: aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității lor de serviciu.

Solicitările apelanților:

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 a declarat apel acuzatorul de stat Alexandru Covalenco solicitând: Admiterea apelului. Casarea parțială a sentinței judecătoriei Căușeni, sediul Central din 25.07.2023, din motivele expuse în partea descriptivă. Pronunțarea în privința inculpatului Vasile Iurco a unei noi hotărâri de condamnare, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: a-1 declara pe Vasile Iurco vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(2) lit.a) din Codul penal, și a aplica în privința acestuia, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În rest sentința judecătoriei Căușeni, sediul Central din 25.07.2023, urmează a fi menținută.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a invocat următoarele aspecte:

- instanța corect a reținut circumstanțele de fapt și a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.349 alin.(2) lit. a) din Codul penal, a încasat cheltuielile judiciare în sumă de 448 lei, precum și a realizat analiza probatorului administrativ și cercetat în ședință de judecată;

- totuși acuzatorul de stat consideră sentința menționată a fi prea blândă în partea ce ține de aplicarea unei pedepse cu suspendarea a executării pedepsei cu închisoare în temeiul prevederilor art.90 din Codul penal. Consideră o astfel de pedeapsă ca fiind insuficientă și prea blândă pentru a asigura atingerea scopului aplicării unei pedepse penale manifestat prin preventia specială, precum și prin preventia generală, or, pentru comiterea unei infracțiuni grave, este mult prea blândă o pedeapsă non-privativă de libertate. Mai mult ca atât, scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și a altor persoane. În spăta, scopul pedepsei penale poate să fie atins doar prin aplicarea față de inculpat a unei pedepse penale sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de semiînchis;

- în această ordine de idei, procurorul arată că prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 26 decembrie 2022, în privința lui Iurco Vasile a fost închetat procesul penal de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2), lit.b), c), d) din Codul penal, în legătură cu intervenirea Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin sentința judecătoriei Căușeni Sediul Ștefan Vodă din 20 septembrie 2017 numitul Iurco Vasile, a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de

art.186 alin.(2) lit.b), c), d) și 208 din Codul penal fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendare condiționată pe un termen de 2 ani.

Mai mult, Iurco Vasile, a fost atras la răspundere contravențională pentru violență în familie fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, totodată anterior potrivit cazierului contravențional a fost atras la răspundere contravențională;

- circumstanțele expuse relevă în opinia procurorului faptul că învinuitul Iurco Vasile este predispus la comiterea de infracțiunii, or, cele descrise mai sus relevă incontestabil, că ultimul nu face concluziile cuvenite și nu se corijează.

3.1. La data de 28 aprilie 2024, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 a declarat apel apărătorul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile, solicitând: admiterea apelului, repunerea apelului în termen, emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei sentințe de achitare a inculpatului.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat următoarele aspecte:

- la data de 22.04.2024, prin Decizia CNAJGS, a fost desemnat să acorde asistență juridică domnului Iurco Vasile. Conform dispozițiilor al. (1), art. 403 CPP, Apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întîrzierea a fost determinată de motive intemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Luând în calcul că a fost desemnat la data de 22.04.2024, solicită apărătorul repunerea în termen de declarare a apelului;

- susține apărătorul că reieșind din materialele cauzei, probe care dovedesc vinovăția inculpatului nu există. Chiar dacă admitem că Iurco Vasile i-a aplicat o lovitură în regiunea feței lui Nigai Dumitru, aceasta nu se consideră violență periculoasă pentru viață sau sănătatea persoanei și urma a fi calificată în temeiul al. (1¹), art. 349, sau în baza al. (1), art. 287 CP.

Argumentele părților:

4. La judecarea apelului, avocatul Alexandru Enachi, în interesele inculpatului Iurco Vasile a solicitat de a admite apelul declarat de avocat împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 cu casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului și respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat Alexandru Covalenco împotriva acceleiași sentințe.

4.1. Acuzatorul de stat Djulieta Devder a solicitat respingerea apelului declarat de apărătorul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile ca fiind tardiv și admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat Alexandru Covalenco împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023, pe motivele de fapt și de drept indicate în cererea de apel.

4.2. Inculpatul inculpatului Iurco Vasile, fiind citat legal, în instanța de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței.

Audiind participanții la proces, ținând cont de faptul că Iurco Vasile a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la judecată, conducîndu-se de prevederile art. 321 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

Subsidiar instanța de apel la dezbaterea acestei chestiuni a ținut cont și de *Hotărîrea Curții Europene pentru Drepturile Omului nr. 26850/11 în cauza Mohamed Majdi Kattan contra României*, care are incidentă direct asupra speței date și în care Înalta Curte a statuat că în cazul în care instanța în derularea unui proces penal a executat pozitiv obligațiunea de citare legală a participanților la adresa furnizată de aceștia, iar inculpatul deliberat a neglijat obligațiunea sa de a se prezenta în fața instanței nu constituie încălcare a dreptului la apărare și la un proces echitabil.

4.3. Partea vătămată Nigai Dumitru fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, la ședința de judecată în instanța de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute. Astfel, Colegiul Penal consultînd părțile și conform prevederilor art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, a dispus judecarea apelului în absența părții vătămate.

Aprecierea instanței de apel:

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a respinge ca fiind depus peste termen apelul declarat de apărătorul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile și a admite apelul declarat de acuzatorul de stat Alexandru Covalenco împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023, cu casarea parțială a sentinței în partea aplickării kprevedrilor art. 90 Cod penal, reieseind din următoarele consideraționi:

6. Cu referire la apelul declarat de apărătorul Alexandru Enachi, instanța de apel subliniază că potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel respinge apelul și menține hotărârea atacată, dacă apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 402.

Astfel, Colegiul Penal atestă că la data de 29 aprilie 2024, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 a declarat apel avocatul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile.

În cererea de apel, apărătorul a indicat prioritar faptul că la data de 22.04.2024, prin Decizia CNAJGS, a fost desemnat să acorde asistență juridică domnului Iurco Vasile. Conform dispozițiilor al. (1), art. 403 CPP, Apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Luînd în calcul că a fost desemnat să acorde asistență juridică calificată la data de 22.04.2024 apărătorul solicită instanței de apel repunerea în termenul de declarare a apelului.

6.1. În această ordine de idei, Colegiul Penal menționează că potrivit regulii generale prescrise de art. 402 CPP, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de

la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel. Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, unde se specifică că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de **motive întemeiate**, iar **apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei** sau încasării despăgubirilor materiale.

6.2. Colegiul Penal subliniază însă că examinarea cauzei penale în instanța de fond, a avut loc cu prezența inculpatului Iurco Vasile și apărătorului acestuia Andrei Bragoi. Aceștia au fost prezenți inclusiv la ședința de judecată din 25 iulie 2023, cînd a fost pronunțat dispozitivul sentinței contestate. Totodată, la data de 07.08.2023, pe portalul instanțelor de judecată a fost plasată și sentința motivată integral.

Totuși, în termenul stabilit de art. 402 CPP, nici inculpatul și nici apărătorul Andrei Bragoi nu au contestat sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023.

6.3. În jurisprudența sa constantă, (de ex. cauza 1ra-391/2025) Curtea Supremă de Justiție a statuat că "... Completul reiterează că părțile au obligația de diligență de a se interesa de soarta cauzelor sale (mutatis mutandis dec. CtEDO Van Harn v. Germania, 2007), iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac. La data pronunțării sentinței, Sergiu Goreanu și avocatul său nu s-au prezentat. Instanța de fond a expediat acestora sentința la 14 decembrie 2018 (f.d. 249, vol. III). Condamnatul și apărătorul său au omis să se intereseze de soarta cauzei, deși știau că urmează să fie emisă sentință. Această omisiune le este imputabilă și nu poate justifica repunerea în termen a unui apel depus peste cinci ani de la expirarea termenului de apel. Prevederile art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală nu sunt aplicabile. 22. Conform art. 402 alin. (5) Cod de procedură penală, înlocuirea apărătorului nu atrage automat după sine restabilirea termenului de apel. Avocatul doar poate depune un apel suplimentar, cu condiția că inculpatul a declarat apelul în termen (decizia nr. Ira-664/2023 para.29). Sergiu Goreanu nu a depus apel în termen. Prin urmare, împuternicirea de către el, la 30 ianuarie 2024, a avocatului Sergiu Balaban să-i reprezinte interesele (f.d.55, vol.IV) nu constituie temei de repunere în termen. Drept consecință, decizia instanței de apel este legală, iar recursul declarat de avocatul Sergiu Balaban este vădit neîntemeiat...."

6.4. În aceste circumstanțe, instanța consideră nefondată solicitarea apărătorului Alexandru Enachi privind repunerea în termen a cererii de apel declarată la data de 29 aprilie 2024 împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 or, după cum a statuat și Curtea Supremă de Justiție, înlocuirea apărătorului nu poate servi temei pentru repunerea apelului în termen din moment ce nici inculpatul nu a declarat apel în termen.

6.5. În contextul celor statuate instanța de apel amintește că, termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

6.6. Astfel, art. 230 alin. (1) și (2) CPP prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

6.7. Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) CPP, raportate la explicațiile din pct. 6.5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările și completările ulterioare, se specifică că la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere) cu posibilitatea prelungirii termenului pînă la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfărșească într-o zi nelucrătoare. Totodată, la calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

6.8. De asemenea, reieșind din orientările jurisprudențiale formulate de Curtea Supremă de Justiție, momentul de la care începe să curgă termenul de atac este clar reglementat de lege - el fiind, în mod exclusiv, acela al pronunțării deciziei redactate - nu numai pentru că astfel este reglementată cea mai eficace modalitate de luare la cunoștință a celor hotărîte de instanță, dar și pentru că acest moment este punctul de plecare al unui termen, a cărui depășire duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac. Respectiv, potrivit formalismului legii procesual-penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

6.9. Subsidiar, Colegiul Penal reiterează că prin admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decît cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă, se notează că aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleasi mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe (a se vedea în acest sens, *Varnima Corporation International S.A. contra Greciei*, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; *Ben Naceur contra Franței*, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; *Wynen contra Belgien*, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).

6.10. Așadar, raportând cauzei, textele de procedură penală indicate mai sus și statuările din jurisprudență constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, Colegiul Penal reține că în speță discutată, termenul de declarare a apelului a fost omis de către apărătorul Alexandru Enachi, din circumstanțe care sunt imputabile inculpatului și apărătorului care a reprezentat inculpatul în instanța de fond, nicidecum instanței de apel.

Prin urmare, se conchide că apelul declarat de avocatul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv și că

motive întemeiate ce au determinat omiterea termenului de atac nu se constată, iar repunerea apelului în termen, în prezenta speță, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătoarești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (hotărârea *Ghirea versus Republica Moldova*) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CEDO.

7. Cît privește apelul declarat de acuzatorul de stat, Colegiul Penal notează că în conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătoarești privind infracțiunile pentru a căror săvîrșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

7.1. Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examineate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examineate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

7.2. Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, (1) Instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

7.3 Art. 409 Cod de procedură penală stipulează că, (1) Instanța de apel judecă apel numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutății situația apelantului.

8. Colegiul Penal consideră că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvîrșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constataate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concluvenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Probe noi acuzarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitînd doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

9. Inculpatul Iurco Vasile, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond a declarat că la 30 mai 2023, era acasă, în *****, venise de la muncă puțin servit și a început să se certe cu soția. A venit vecina Elena și i-a zis că o să sune la poliția, ea încerca să îi despartă, el în timpul cela i-am tras o blendie soției. Vecina a sunat la poliție.

A venit domnul polițist cu care s-au certat anterior. Mai declară inculpatul că nu a numit polițistul cu vorbe necenzuate, însă la solicitarea polițistului, acesta nu a dorit să se urce în mașină. În acea seră era servit și nu realiza ce face. Polițistul Dumitru a ieșit din mașină și i-a tras doi pumni în cap, dacă l-a lovit pe polițist sau nu nu își amintește, dar presupune că l-a lovit. La întrebările avocatului a comunicat că presupune că l-a lovit cînd s-a ridicat. Cu soția s-a împăcat și promite că astfel de venimente nu vor mai avea loc. După cele întâmplate capul era puțin umflat, dar fiind verificat, medicul i-a spus că totul va fi bine.

La întrebările acuzatorului de stat, inculpatul a explicat că a fost anunțat de polițiști să înceteze acțiunile sale, însă nu i-au explicat că vor aplica forță fizică. Consideră ultimul că nu a opus rezistență, după ce a urcat în mașină dorea să ia fiica în brațe deoarece acesta plîngea. Nu își amintește să fi opus rezistență. În acea seară vorbea necenzurat și l-a amenințat pe partea vătămată că o să-i deteriorize uniforma de serviciu.

La întrebarea instanței de judecată, inculpatul a declarat că cunoștea că polițiștii sunt la serviciu și își îneplineau îndatoririle sale.

7.1. Inculpatul Iurco Vasile, fiind citat legal, în instanța de apel nu s-a prezentat.

8. Deși inculpatul **Iurco Vasile** ***** nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia se confirmă prin cumulul probelor administrate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- **declarațiile părții vătămate Dumitru Nigai**, care fiind audiat în instanța de fond, a declarat că la 30.05.2023, fiind la serviciu, IP Ștefan Vodă, a primit un apel telefonic de la serviciul 112, precum că s-a adresat Corcenco Maria, locuitoare a s. *****, precum că are un conflict cu vecinul său, Iurco vasile. Deplasîndu-se cu colegul la fața locului, în timpul documentării cazului, Corcenco Maria a declarat că Iurco Vasile, fiind în stare de ebrietate, a numit-o cu cuvinte necenzurate și a amenințat-o că va incendia curtea domiciliului. În timpul documentării, Iurco Vasile avea un comportament agresiv, îi numea pe colaboratori cu cuvinte necenzurate, îi amenințat cu răfuială fizică, la încercările sale de a-l calma, acesta devenise mai gresiv. Mai declară partea vătămată că concubina lui Iurco Vasile, sa apropiat și a depus o cerere precum că Iurco i-a deteriorat telefonul mobil. Mai declară partea vătămată că cu colegul i-a comunicat să înceteze acțiunile sale, i-au propus să se calmeze, însă ultimul nu reacționa, din care motive au fost nevoiți să aplice forță fizică și mijloacele speciale – cătușele, fiind ulterior escortat la IP Ștefan-Vodă. A mai declarat partea vătămată că în timpul aplicării mijloacelor speciale, inculpatul Iurco i-a aplicat o lovitură în regiunea feței, după care a fost pus în automobil, după care i-a lovit mâna acestuia de bara de protecție în automobilul de serviciu. Ca urmare a loviturilor aplicate de Iurco, a suportat leziuni corporale medii. La moment acțiune civilă nu are. La întrebările acuzatorului de stat, partea vătămată a declarat că inculpatul Iurco a fost atenționat de mai multe ori, fiindu-i propus să se calmeze, însă ultimul devenea din ce în ce mai gresiv.

La întrebările avocatului Andrei Bragoi, ultimul a declarat că nu își amintește cum erau atunci durerile deoarece era în stare de soc. La fel, partea vătămată a declarat, că au fost nevoiți să aplice cătușele, deoarece inculpatul era agresiv. A mai declarat partea

vătămată că a fost lovit cu mîna de Iurco în timp ce aplica cătușele pentru a curma acțiunile inculpatului și a escortat inculpatul în cadrul IP Ștefan-Vodă. Cu referire la inculpat, partea vătămată a declarat că acest nu avea leziuni corporale, fiind verificat de către specialiștii din cadrul spitalului Ștefan-Vodă;

- **declarațiile martorului Ciobanu Mihail**, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, a declarat că la 30 mai 2023 a avut solicitare de la vecina lui Iurco, care a declarat că are cu ultimul un conflict. La fața locului, în stradă, era concubina și vecina lui Iurco. Vecina a depus o plângere precum că a fost numită de cetățeanul Iurco Vasile cu cuvinte necenzutare, astfel de plângere a depus și concubina lui Iurco, declarând că a fost numită și agresată, fiindu-i deteriorat telefonul. Iurco Vasile vizual se afla în stare de ebrietate, se comporta agresiv, se adresa cu cuvinte necenzurate. Ultimul a fost somat de mai multe ori de a se comporta frumos și de a înceta acțiunile sale, însă ultimul nu se subordona. A mai declarat martorul Ciobanu Mihai că în timpul cât a fost examinat telefonul mobil pe care se pretinde că l-a deteriorat Iurco, colegul Nigai Dumitru i-a propus lui Iurco Vasile să se urce în mașină, deschizînd ușa la pasagerul din urmă, în acest moment Iurco s-a revoltat și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței, din care motive ei au fost nevoiți să aplice forță fizică, cu aplicarea cătușelor. După ce a fost urcat în automobil, a observat martorul în regiunea feței colegului Nigai o lovitură. Iurco a fost condus la IP Ștefan Vodă, unde a fost documentat. La întrebările acuzatorului de stat, martorul Ciobanu Mihai a declarat că și concubina a suferit violență, însă ultima a refuzat să fie suspusă expertizei, la fel a declarat martorul că inculpatul Iurco a fost avertizat că în caz că nu se supune cerințelor poliției, în privința acetui poate fi aplicată forță fizică;

- **declarațiile martorului Corciumchin Elena**, care fiind audiată în instanță de fond, a declarat că inculpatul, Iurco Vasile, este vecinul ei. A mai declarat martorul că în luna precedentă, aproximativ la data de 25-26, Vasile se certa cu soția, iar acesta a intervenit ca să-i împace, ulterior a chemat poliția. A mai declarat martorul că Iurco era beat și era imposibil de a-l calma. A explicat martorul că în familia Iurco la moment nu prea sunt multe conflicte, însă anterior au fost mai multe. Aproximativ cu vreo 2 ani în urmă au mai fost probleme în familia dată. Iurco se caracterizează pozitiv, lucrează, are la întreținere 6 copii. Mai declară martorul Corciumchin Elena că după ce a venit poliția ea a plecat. La întrebările acuzatorului de stat, martorul a declarat că în acea seară inculpatul Iurco o fugărea pe concubina sa, iar ea a vrut să-i împace și s-a băgat între ei. Cînd a venit poliția se auzeau cuvinte urîte. La fel declară martorul că inculpatul Vasile Iurco striga că va da foc la fin și era beat;

- **declarațiile martorului Șcerbina Liliana**, care fiind audiată în instanță de fond, a declarat că, inculpatul Iurco Vasile este concubinul ei, În acea seară el venise beat acasă și ceruse cardul bancar, dar ea nu a dorit să-l ofere, deoarece luna trecută cheltuise toți banii, iar ea dorea să achite factura pentru lumină. Atunci Iurco mai tare a început să fie agresiv, după care a venit vecina și a chemat poliția. A mai declarat martorul că anterior a mai fost așa un conflict, cînd era însărcinată cu fiica. La fel ultima a menționat că Iurco este agresiv și inadecvat doar cînd servește. Față de copii nu a aplicat violență.

La întrebările acuzatorului de stat, martorul Șcerbina a declarat că inculpatul Iurco nu a lovit-o, ci doar a împins-o. La fel ultima a mai spus că cînd a venit poliția și Nigai Dumitru, inculpatul s-a făcut agresiv deoarece ei mai înainte au avut careva conflicte. A mai declarat martorul Liliana Șcerbina că nu a văzut ca concubinul să-l lovească pe Dumitru Nigai. La moment inculpatul Iurco activează la primărie, este unica sursă de existență, doar el cîștigă bani și întreține copii. La fel a declarat martorul că a fost deconectată de la energia electrică din cauza neplătii facturii, fiindcă inculpatul se află în arest și nu a primit salariu. De la stat nu primește nici un ajutor material pe copii sau ca familie social vulnerabilă. Referitor la faptul dacă inculpatul l-a lovit pe Nigai Dumitri, ultima afirmă că nu a văzut.

8.1. De asemenea, suplimentar, în cadrul examinării cauzei, în susținerea învinuirii formulate în privința inculpatului **Iurco Vasile**, partea acuzării a mai prezentat spre cercetare, următoarele mijloace de probă:

- *Procesul-verbal de confruntare, acțiune procesuală efectuată la 09 iunie 2023*, acțiunea efectuată între partea vătămată Dumitru Nigai și martorul Liliana Șcerbina. În cadrul confruntării s-a constatat că Vasile Iurco, manifestă un comportament agresiv, numea cu cuvinte necenzurate pe persoanele prezente la incidentul din data de 30.05.2023 inclusiv și pe colaboratorii poliției și era predispus de a aplica violență fizică asupra concubinei și asupra colaboratorilor poliției, precum și a aplicat forță fizică față de Dumitru Nigai (f.d. 65-68);

- *Raportul de expertiză judiciară nr.202330P0095 din 31.05.2023*, potrivit căruia la Nigai Dumitru s-au depistat echimoză pe față, tumefierea și edem posttraumatic a țesuturilor moi mâna dreaptă, fractura închisă a bazei osului 5 metacarpian mâna dreaptă; ce au fost cauzate prin acțiunea traumatică prin mecanism de lovire a unui corp dur, contondent cu suprafața de interacțiune limitată, condiționează o deregлare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie (f. d.37-39);

9. În acest sens, lipsesc careva temeiuri de a pune la îndoială declarațiile părții vătămate și ale martorilor și probele administrate în faza urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, care în ansamblu racordă între ele și pe deplin confirmă vinovăția inculpatului Iurco Vasile în săvîrșirea infracțiunii incriminate, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor incriminate, poziția avocatului și a inculpatului fiind una de apărare și este îndreptată spre eschivarea de la răspundere pentru cele comise.

9.1. Astfel, analizând probele cercetate în ședința instanței de apel și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celealte probe, analizate, Colegiul penal constată că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Iurco Vasile în comiterea infracțiunii imputate prin prisma prevederilor art.101 Codul de procedură penală. Instanța de apel stabilește cu certitudine că, Drăguțan Oleg a comis infracțiunea imputată și că acțiunile inculpatului au fost corect calificate de către prima instanță.

10. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespondere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal preia argumentarea vinovăției primei instanțe și constată temeinicia acesteia.

11. Așa dar, Colegiul Penal reține că **Obiectul juridic special** al infracțiunii prevăzute de art. 349 Cod Penal are un caracter multiplu: obiectul juridic principal îl constituie relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei egidă acționează persoanele cu funcție de răspundere și persoanele care își îndeplinesc datoria obștească; obiectul juridic secundar îl formează relațiile sociale cu privire la integritatea corporală a persoanei ori la integritatea, substanța și potențialul de utilizare a bunurilor. În speță, libertatea și integritatea corporală a părții vătămate a avut de suferit reieșind din natura acțiunilor inculpatului Drăguțan Oleg Serghei.

Obiectul material al infracțiunii specificate la alin.(2) art.349 CP îl reprezintă corpul victimei sau bunurile aparținând victimei.

Victimă a infracțiunii în cauză este, după caz: persoana cu funcție de răspundere sau rudele ei apropiate; persoana care își îndeplinește datoria obștească sau rudele ei apropiate.

Reieșind din dispoziția de la alin. (l) art.123 CP, persoană cu funcție de răspundere este acea persoană care îndeplinește următoarele trei condiții: 1) este o persoană căreia i se acordă drepturi și obligații într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor; 2) aceste drepturi și obligații i se acordă permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire sau alegere, ori în virtutea unei însărcinări; 3) aceste drepturi și obligații i se acordă în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori a celor organizatorico-economice.

Din aceeași dispoziție se desprinde că în calitate de persoană cu funcție de răspundere evoluează, după caz: a) persoana care exercită funcțiile autorității publice; b) persoana care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni administrative de dispoziție; c) persoana care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni de ordin organizatorico-economic.

După cum reiese din Hotărârea Curții Constituționale privind controlul constituționalității dispozițiilor art.1 83 din Codul penal, nr. 1 din 11.01.2001, persoană,

care exercită funcțiile autorității publice, este persoana investită, în numele statului, cu împuterniciri legale de a înfăptui acțiuni care comportă consecințe juridice pentru toți sau pentru majoritatea cetățenilor, iar acțiunile ei pe linie de serviciu nu sunt limitate de cadrul unui anumit departament, sistem etc.; persoană, care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni administrative de dispoziție, este cea care are împuterniciri legate de dirijarea nemijlocită a unui colectiv de oameni sau de administrarea unui sector de muncă; persoană, care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni de ordin organizatorico-economic, este cea care are obligații și împuterniciri legate de dispunerea și administrarea patrimoniului.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la lit. a) alin. (2) art. 349 CP constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă în aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei cu funcție de răspundere ori a rudelor ei apropiate, sau a persoanei care își îndeplinește datoria obștească ori a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

Colegiul Penal reține că capitolul XIII al Codului Penal nu conține o definiție a noțiunii de violență periculoasă pentru viață sau sănătate.

Totuși doctrina penală stabilește că prin violență periculoasă pentru viață sau sănătate se are în vedere vătămarea intenționată medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Această concluzie se desprinde și din pct. 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 "Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor" unde se menționează că prin violență periculoasă pentru viață sau sănătatea persoanei(art.188 alin.(1) CP) se are în vedere violența care s-a soldat cu vătămare medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori care, deși nu a cauzat aceste urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate.

Sub incidenta noțiunii "violență periculoasă pentru viață și sănătate" nimeresc și cazurile: de compresiune a gâtului cu mîinile sau cu ajutorul unui șnur; de ținere îndelungată a capului victimei sub apă; de îmbrăcare pe capul victimei a unei pungi de polietilenă; de aruncare a victimei de la înălțime ori dintr-un mijloc de transport etc.

Astfel, potrivit concluziilor expuse în **Raportul de expertiză judiciară nr.202330P0095 din 31.05.2023**, în rezultatul examinării, la Nigai Dumitru s-au depistat echimoză pe față, tumefierea și edem posttraumatic a țesuturilor moi mâna dreaptă, fractura închisă a bazei osului 5 metacarpian mâna dreaptă; ce au fost cauzate prin acțiunea traumatică prin mecanism de lovire a unui corp dur, contondent cu suprafața de interacțiune limitată, condiționează o deregлare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la alin.(2) art.349 CP RM se caracterizează prin intenție directă.

La examinarea speței deferite s-a dovedit indubitabil că, Iurco Vasile își dădea seama de caracterul social periculos al acțiunilor sale, a prevăzut consecințele social periculoase și a dorit survenirea lor.

Subiectul infracțiunii specificate la alin.(2) art.349 CP RM este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vîrstă de 16 ani. În cazul nostru *Iurco Vasile*, născut la 26 noiembrie 1995.

12. În circumstanțele descrise, instanța de fond a dat o apreciere obiectivă ansamblului de probe prezentate de acuzatorul de stat și a constatat în mod întemeiat că a fost dovedită indubitabil comiterea infracțiunii de aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității lui de serviciu, de către inculpatul Iurco Vasile.

În această ordine de idei, instanța de apel menționează faptul că, concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestuia, reținute prin sentință, intrunesc elementele infracțiunilor imputate.

13. Din textul apelului formulat de către acuzatorul de stat, rezultă că sentința primei instanțe este contestată numai **în partea individualizării pedepsei penale**, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

14. În raport cu motivele invocate de către acuzatorul de stat în apelul depus, Colegiul Penal reține că potrivit prevederilor art. 61 alin.(1) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar, potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

15. Conform art. 75 alin. (1) din Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corecțării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blandă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Colegiul, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, ține cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 din Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale

familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

16. La caz, componența de infracțiune imputată inculpatului Iurco Vasile, prevăzută art. 349 alin. (2) lit. a) Cod Penal, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani.

Astfel, privind gravitatea infracțiunii săvârșite, conform art.16 din Codul penal, Colegiul atestă că infracțiunea săvârșită de Iurco Vasile, se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

În continuare, Colegiul reține că în sarcina inculpatului nu au fost stabilite nici circumstanțe prevăzute de art. 76 Cod Penal care ar atenua răsunderea penală și nici circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 Cod Penal.

Subsecvent, instanța de apel la stabilirea categoriei și limitei pedepsei, va ține cont de circumstanțele cauzei, dar și de personalitatea inculpatului.

16.1. Astfel, Colegiul Penal reține că prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 26 decembrie 2022, în privința lui Iurco Vasile a fost încetat procesul penal de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2), lit.b), c), d) din Codul penal, în legătură cu intervenirea Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin sentința judecătoriei Căușeni Șediul Ștefan Vodă din 20 septembrie 2017 numitul Iurco Vasile, a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) și 208 din Codul penal fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendare condiționată pe un termen de 2 ani.

Mai mult, Iurco Vasile, a fost atras la răspundere contravențională pentru violență în familie fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, totodată anterior potrivit cazierului contravențional a fost atras la răspundere contravențională.

Astfel, instanța de apel este de acord cu poziția acuzatorului de stat că circumstanțele menționate demonstrează că inculpatul Iurco Vasile este predispus la comiterea de infracțiunii și că sancțiunile anterioare nu au contribuit la corectarea ultimului și nu l-au convins să pășească pe calea corijării.

16.2. În acest context, Colegiul penal atestă că instanța de fond corect i-a numit inculpatului o pedeapsă sub formă 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, însă pripit a conchis că în privința lui Iurco Vasile sunt aplicabile prevederile art. 90 alin.(1) Cod penal, în situația în care, la adoptarea soluției, urma să țină cont că inculpatul anterior a mai fost atras la răspundere penală, fiindu-i inclusiv suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea.

Acest fapt denotă că inculpatul careva concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a pășit pe cale corijării. Acestuia anterior i s-a acordat șansa de a se corija fără a fi izolat de societate și a demonstra că cele comise constituie un incident în biografia acestuia, însă în final acestea au fost ignoreate, ultimul săvârșind o altă infracțiune cu intenție, care atentează la relațiile sociale la autoritatea de stat.

În acest context, instanța de apel menționează că ocrotirea activității normale a autorităților publice presupune în primul rând, ocrotirea persoanelor care participă direct sau indirect, la exercitarea funcțiilor autorității publice. Orice atingere adusă libertății

psihice (morale), integrității corporale, sănătății sau altor atribute ale acestor persoane, pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcției, constituie o manifestare a lipsei de respect față de autoritatea de stat ai căror titulari sunt respectivele persoane.

Exercitarea atribuțiilor de către reprezentanții puterii de stat își au suportul în principiul de supunere a cetățenilor cerințelor legitime ale acestor reprezentanți. Pe cind împotrivirea acestor cerințe constituie un fenomen profund negativ, urmărind dezorganizarea sistemului de administrare a statului și reducerea gradului de protecție a drepturilor și libertăților persoanei.

17. Astfel, la caz, instanța de apel consideră că scopul legii penale cu referire la inculpatul Iurco Vasile va putea fi atins doar prin stabilirea în privința acestuia a sancțiunii în formă de închisoare cu executare reală.

18. Așadar, Colegiul Penal constată că doar o pedeapsă privativă de libertate fără aplicarea prevederilor art. art. 90, 90¹ Cod penal, este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Totodată, ținând cont de faptul Iurco Vasile nu a îndreptățit încrederea acordată de instanța de judecată, săvîrșind o nouă infracțiune, instanța de apel conchide că, corectarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea de societate, corespunzător anume această pedeapsă poate atinge scopul de corectare și reeducare.

19. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod procedură penală, Colegiul Penal va admite apelul declarat de acuzatorul de stat Alexandru Covalenco împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023, casind sentința în partea aplicării art. 90 Cod penal, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri potrivit modului stabilit de prima instanță.

20. Colegiul Penal în susbsidiar atestă că, deși instanța de fond a hotărît să suspende condiționat executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Iurco Vasile, totuși în dispozitiv a dispus **mentinerea** măsurii preventive – **arestarea la domiciliu** în privința acestuia pînă la devenirea definitivă a sentinței.

Astfel, nu este clar logica instanței de fond de a menține inculpatul în arest la domiciliu pînă la devenirea definitivă a sentinței din moment ce a decis că acesta nu urmează să execute real pedeapsa cu închisoarea.

Totuși, din moment ce prin dispozitivul sentinței a fost menținută măsura preventivă – arestarea la domiciliu aplicată lui Iurco Vasile, instanța de apel urmează în acord cu prevederile art. 88 alin. (3) Cod Penal să includă perioada aflării inculpatului în arest în termenul de executare a pedepsei.

În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 2), 417-418 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Se respinge cererea apărătorului Alexandru Enachi de repunere în termen a cererii de apel declarată în interesele inculpatului Iurco Vasile împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023.

Apelul declarat de avocatul Alexandru Enachi în interesele inculpatului Iurco Vasile împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023, adoptată în cauza penală privindu-l pe **Iurco Vasile** *****, se respinge ca fiind depus peste termen.

Apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura raionului *****, Alexandru Covalenco împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 în cauza penală de învinuire a lui **Iurco Vasile** ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod Penal, se admite, casează sentința în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și pronunță în această parte o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță și anume:

Pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 5 (cinci) ani, aplicată lui **Iurco Vasile** ***** prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei cu închisoare se va calcula din momentul reținerii lui Iurco Vasile de către organele competente, cu includerea în termenul executării perioada reținerii, arestării preventive și arestării la domiciliu de la 30 mai 2023 și pînă la 11 decembrie 2025.

Măsura preventivă – arestarea la domiciliu, aplicată lui Iurco Vasile se revocă începînd cu 11 decembrie 2025, ora 14:00.

Se menține dispoziția sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 25 iulie 2023 cu referire la încasarea cheltuielilor judiciare.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecător:

Marcel Juganari

Judecător:

Adrian Cerbu

Judecător:

Marcel Popescu